

Työeläkejärjestelmän kestävyys

Työeläkevakuuttajien hallinnon syventävä koulutus

Webinaari 5

17.5.2022

Heikki Tikanmäki

Ennustelaskentayksikön päällikkö

Eläketurvakeskus

Esityksen rakenne

- Mitä kestävyydellä tarkoitetaan ja miten sitä arvioidaan
- Eri tekijöiden merkitys eläkkeiden rahoitukselle
- Eläkkeiden rahoitus osana julkisen talouden kestävyyttä

Ennakkokysymys: Rahastoitujen eläkevarojen hyvät tuotot takaavat eläkejärjestelmän kestävyysden

1.

Kyllä

2.

Ei

**Mitä kestävyysvajeella
tarkoitetaan
ja miten sitä arvioidaan**

Julkinen taloudenpito on kestävää

1. Jos **nykysäännöin** (no policy change) näköpiirissä ei ole sitä hetkeä, jolloin arvioituja menoja ei pystytä rahoittamaan
2. Jos toiminnan sääntöjä **ei ole** ennen pitkää **pakko** muuttaa (ellei haluta muuttaa)

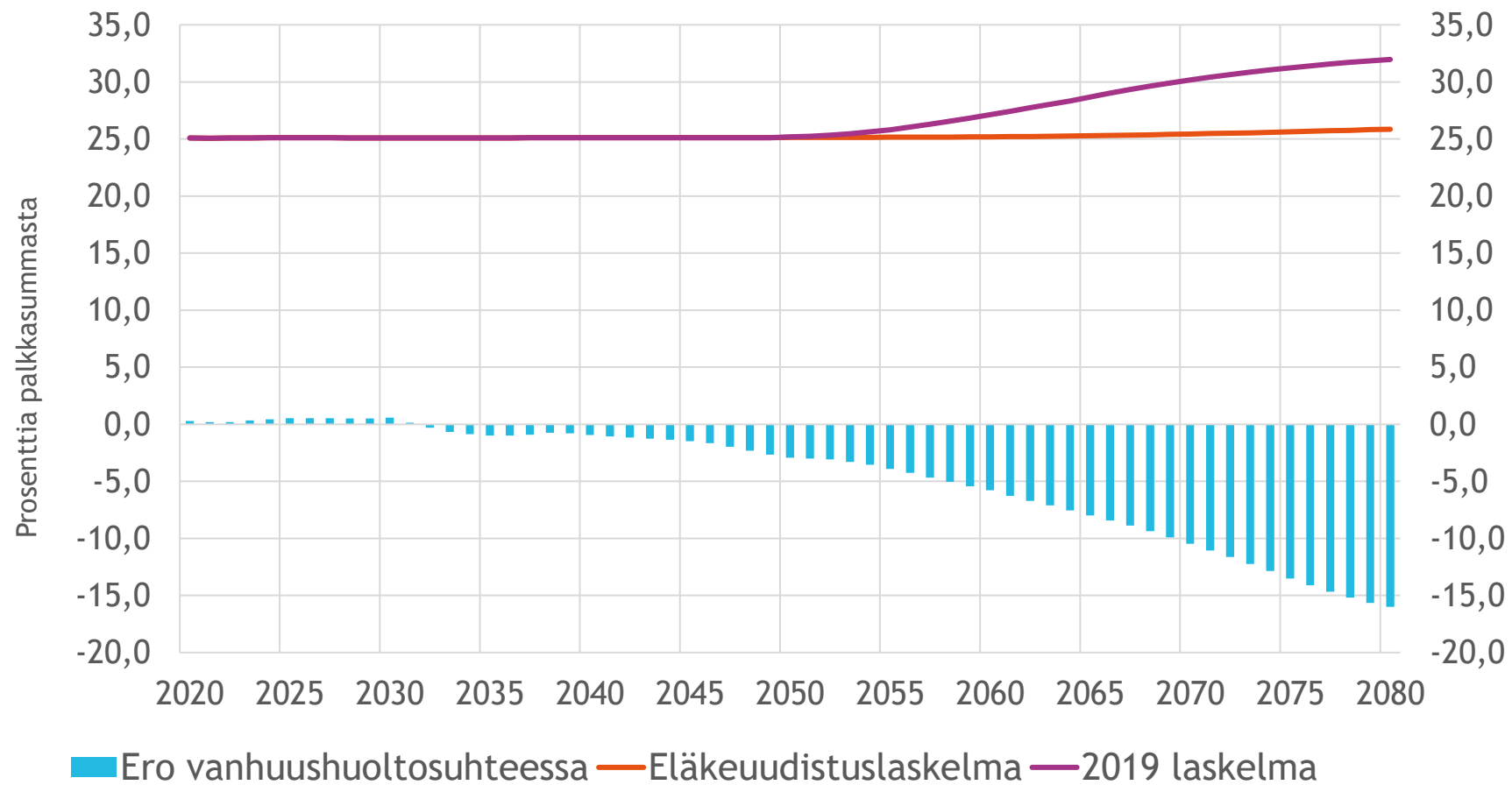

ETK:n nykylakilaskelmat

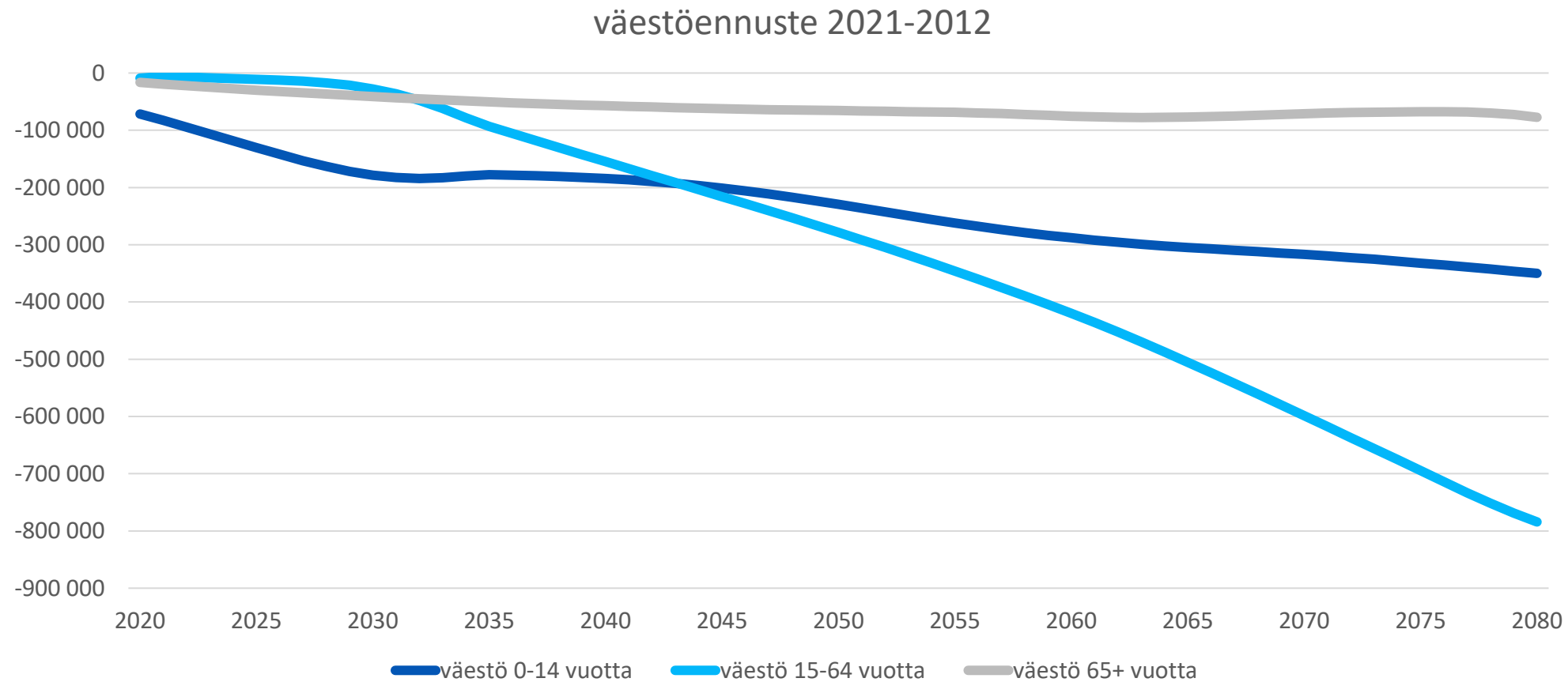
- Mihin nykyinen eläkelainsäädäntö johtaa annetuilla väestö- ja talousoletuksilla
- Laskelmia varten tehdään oletuksia mm.
 - Väestöstä
 - Työllisyydestä
 - Reaalipalkoista
 - Sijoitustuotoista
- Laskelmat ulottuvat vuoteen 2085
 - Miksi pitkä aikaväli?
- Viimeisin laskelma tehty syksyllä 2019
- Seuraavat laskelmat julkaistaan syksyllä

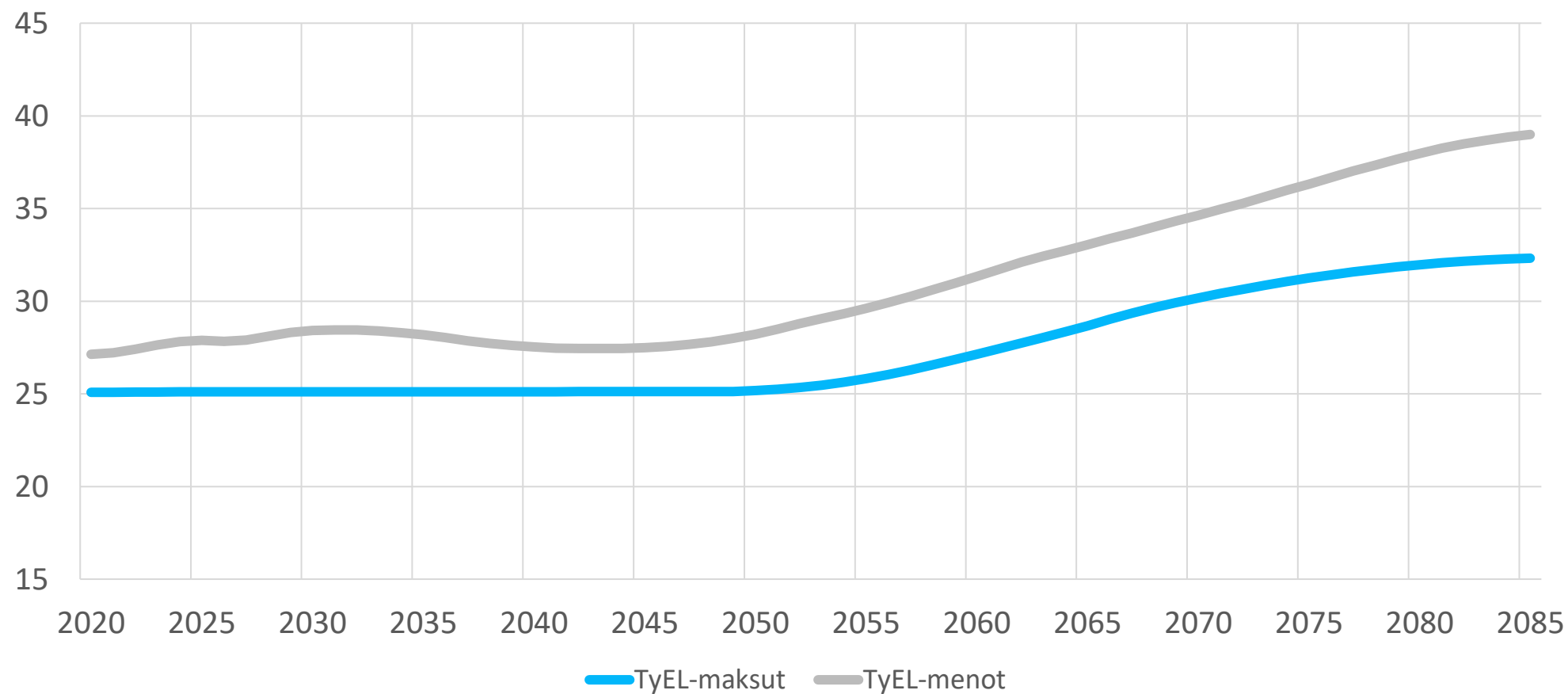
Eläkemaksut eri väestöennusteilla

Erot vuosien 2021 ja 2012 väestöennusteiden välillä

TyEL-menot ja -maksut, % palkkasummasta

Eri tekijöiden merkitys eläkkeiden rahoitukselle

Eläkevaroja on paljon. Paljonko se on suhteessa jo karttuneisiin eläkeoikeuksiin (rahastointiaste)?

1.

Noin 5 prosenttia

2.

Vajaa kolmannes

3.

Puolet

4.

Selvästi yli puolet

Mikä vaikutus työeläkemaksuun

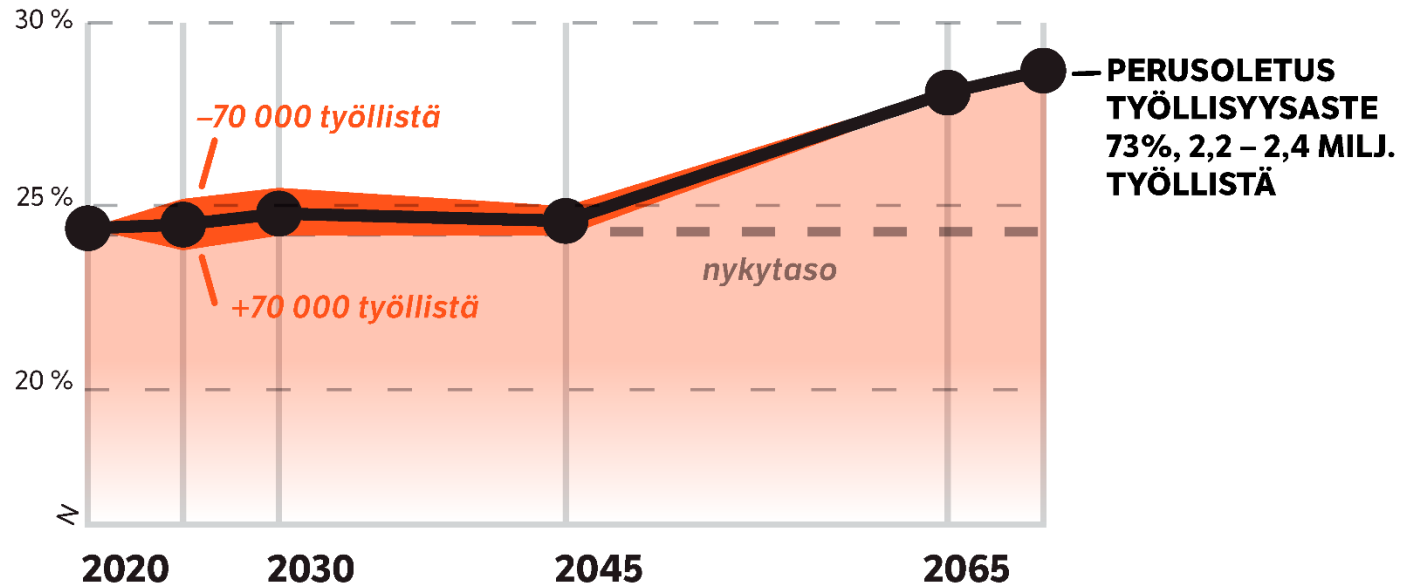
- Työllisyydellä
- Sijoitustuotoilla
- Syntyvyydellä
- Maahanmuutolla

Työllisyys

Eri tekijöiden vaikutus työeläkemaksuihin, % suhteessa TyEL:n palkkasummaan

Työllisyys

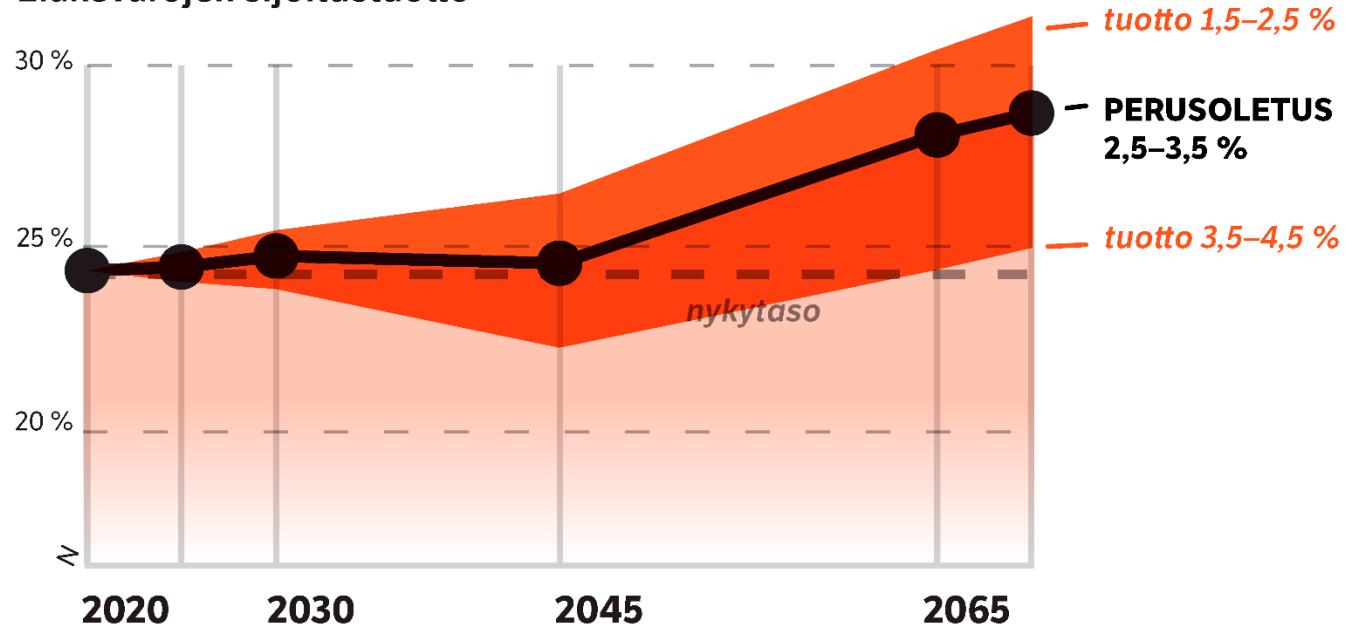
Lähde: Eläketurvakeskus, kuvien arviot suuntaa-antavia.

Sijoitustuotot

Eri tekijöiden vaikutus työeläkemaksuihin, % suhteessa TyEL:n palkkasummaan

Eläkevarojen sijoitustuotto

Lähde: Eläketurvakeskus, kuvien arviot suuntaa-antavia.

Kumpi vaikuttaa nopeammin eläkemaksuun?

1.

Syntyvyys

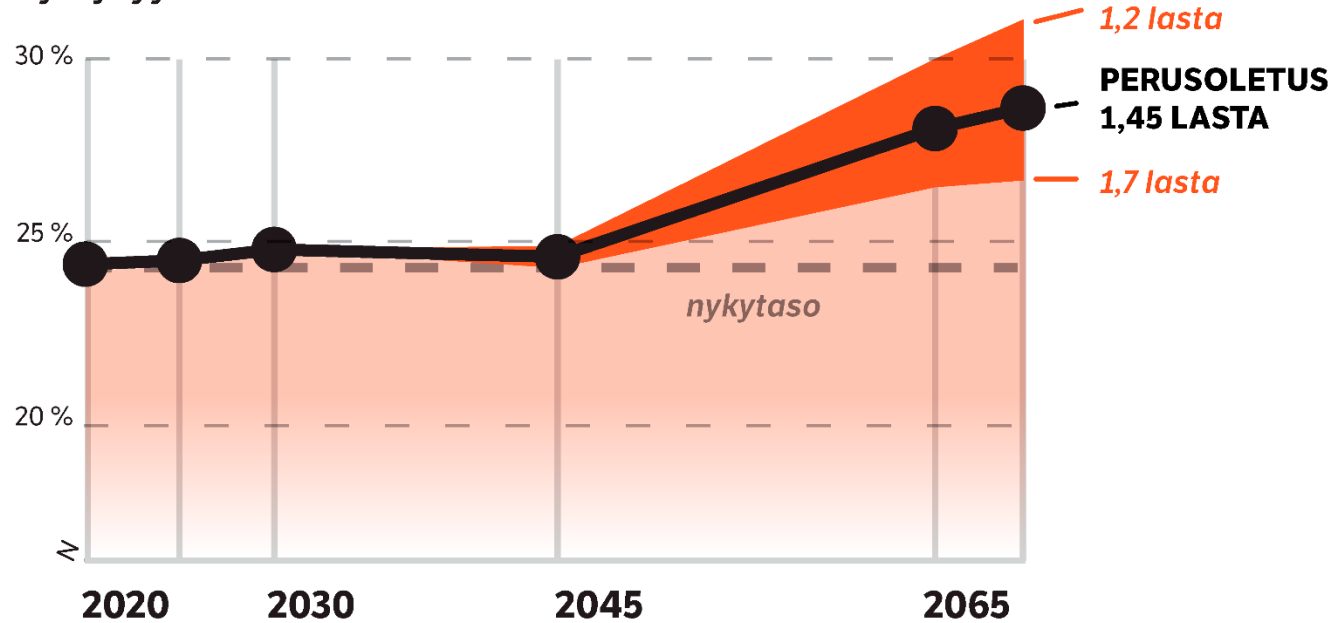
2.

Maahanmuutto

Syntyvyys

Eri tekijöiden vaikutus työeläkemaksuihin, % suhteessa TyEL:n palkkasummaan

Syntyvyys

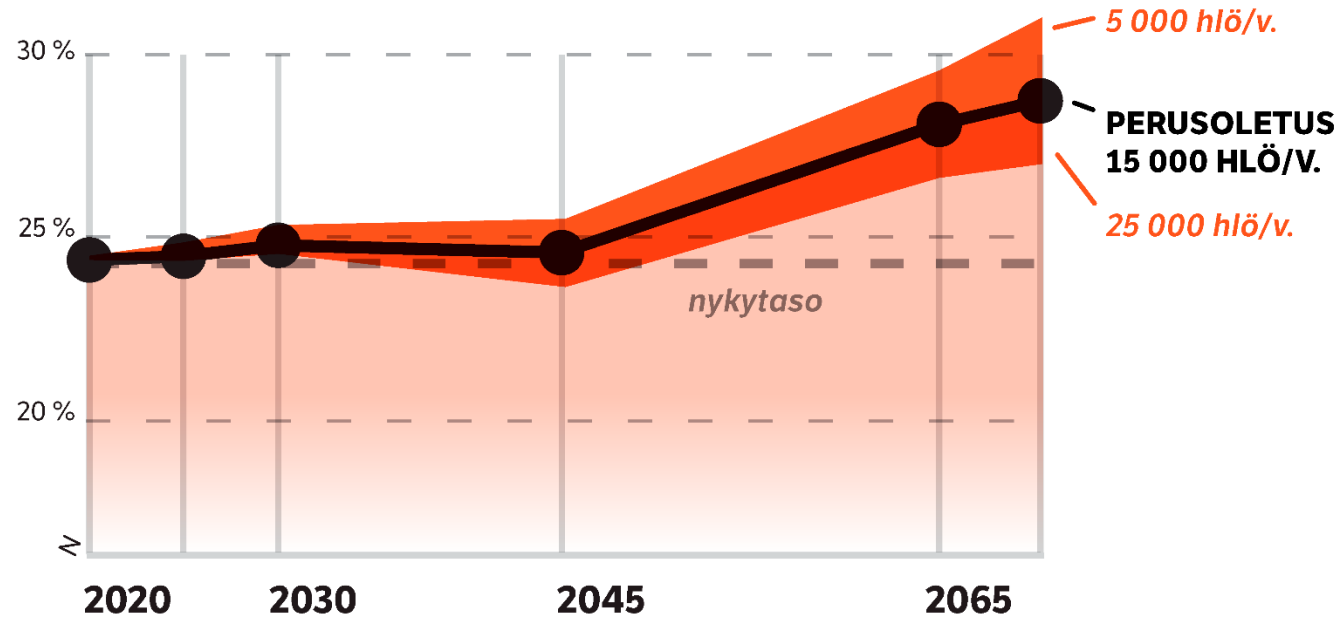
Lähde: Eläketurvakeskus, kuvien arviot suuntaa-antavia.

Maahanmuutto

Eri tekijöiden vaikutus työeläkemaksuihin, % suhteessa TyEL:n palkkasummaan

Nettomaahanmuutto

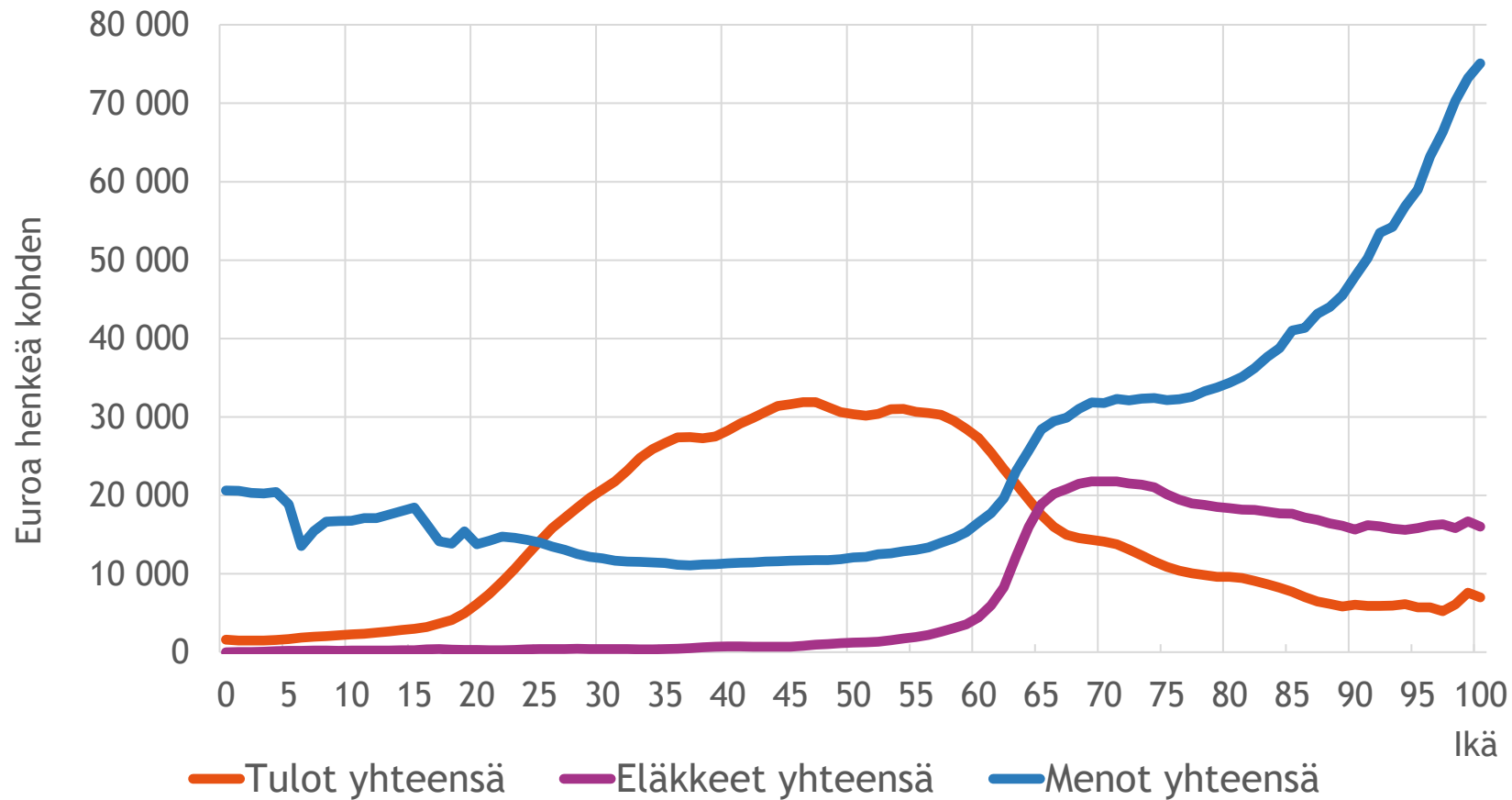
Lähde: Eläketurvakeskus, kuvien arviot suuntaa-antavia.

Eläkkeiden rahoitus osana julkisen talouden kestävyyttä

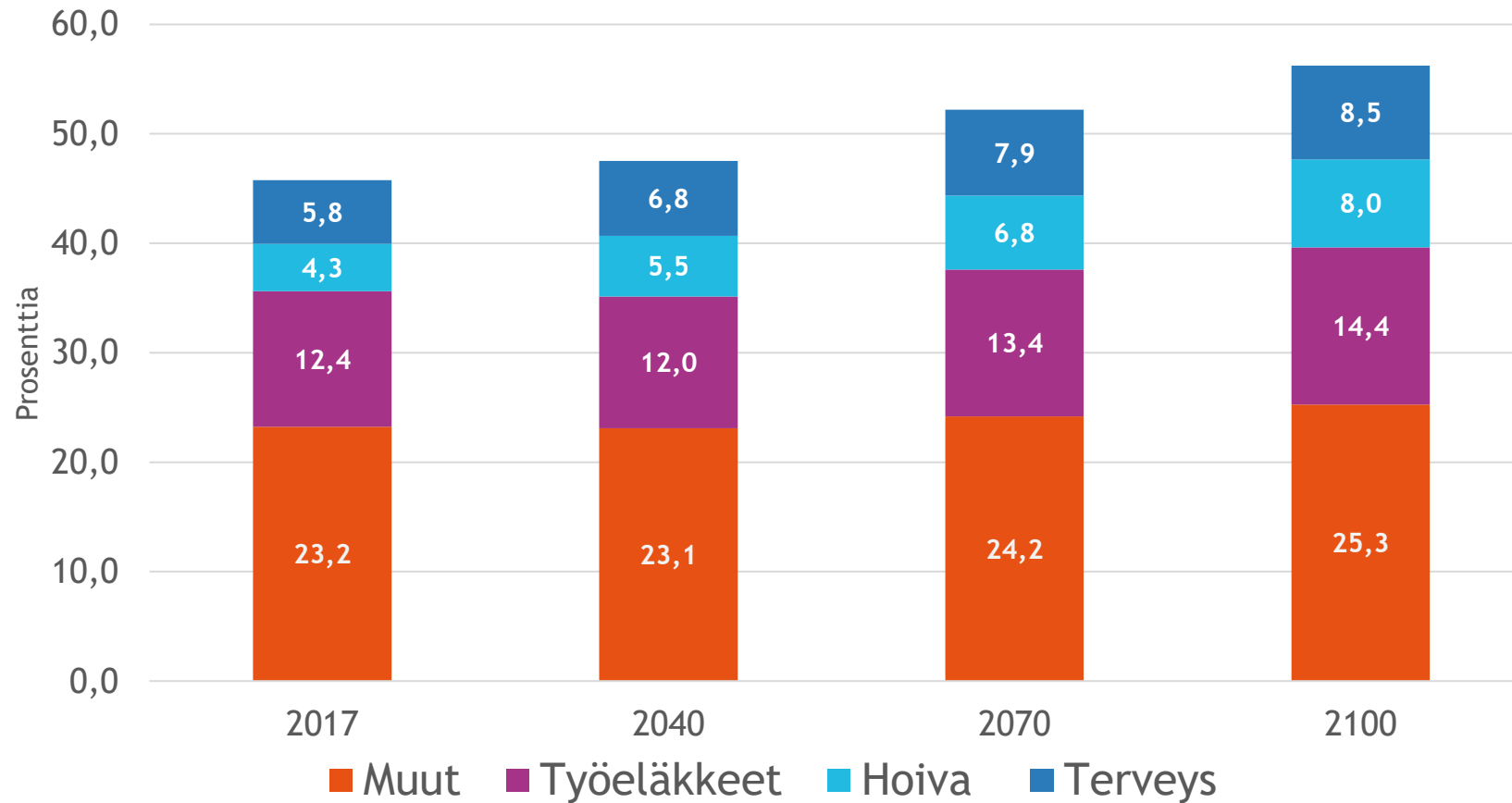
Julkisen sektorin tulot ja menot henkeä kohden iän mukaan 2017

Lähde: [Mauri Kotamäki ja Risto Vaittinen, 2019 Suomalaisten sukupolvitilien laskeminen – julkinen talous eri sukupolvien näkökulmasta](#), Kansantaloudellinen aikakauskirja – 115. vsk. – 3/2019

Julkiset menot suhteessa BKT:een

Lähde: [Mauri Kotamäki ja Risto Vaitinen, 2019 Suomalaisten sukupolvitilien laskeminen – julkinen talous eri sukupolvien näkökulmasta](#), Kansantaloudellinen aikakauskirja – 115. vsk. – 3/2019

Julkinen nettovastuu yli ajan = kestävyysvaje

Tulevat etuudet

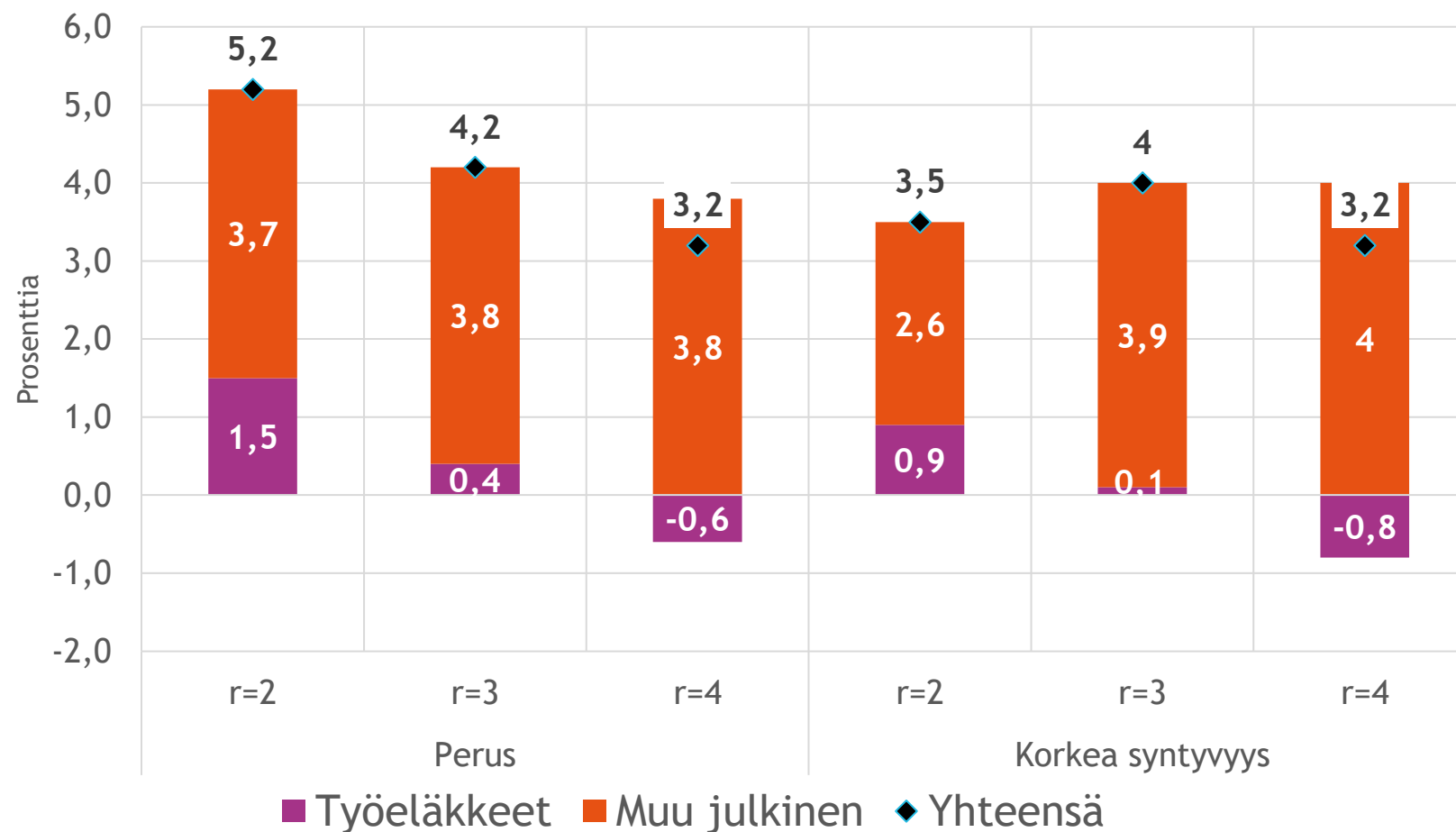
- tulevat maksut
- nykyinen varallisuus

Nettovastuu yli ajan

Kestävyyslaskelmassa arvioidaan paljonko tulojen ja menojen erotusta pitää pysyvästi muuttaa

Kestävyyssvaje eläkejärjestelmässä ja muussa julkisessa taloudessa

Lähde: [Mauri Kotamäki ja Risto Vaittinen, 2019 Suomalaisten sukupolvitilien laskeminen – julkinen talous eri sukupolvien näkökulmasta](#), Kansantaloudellinen aikakauskirja – 115. vsk. – 3/2019

Miksi työeläkkeiden vaikutus kestävyysvajeeseen rajallinen

- Osittainen rahastointi
 - Rahastojen merkitys tulevaisuudessa kasvaa
- Automaattiset vakauttajat
 - Elinaikakerroin ja eläkeiän sitominen elinajan odotteeseen
 - Indeksointi
- Eläkeuudistukset 1990-luvulta alkaen
- Erityisesti 80+ väestön kasvun rooli korostuu tulevaisuudessa
 - Hoiva- ja terveysmenojen kasvu

Kiitos.

Heikki Tikanmäki
heikki.tikanmaki@etk.fi

